

Klasa: UP/I 430-01/2009-83/01

Urbroj: 580-03-09-43-02

Zagreb, 26. ožujka 2009.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja temeljem članka 13. stavka 1. 2. i 3. Zakona o državnim potporama („Narodne novine“, broj 140/05), u upravnom postupku odobrenja državne potpore namijenjene smanjenju negativnog utjecaja prometa na okoliš, sadržane u prijedlogu Programa smanjenja negativnog utjecaja prometa na okoliš – Prva mjera: Smanjenje emisije štetnih plinova cestovnih vozila (kategorije N2, N3 i M3), pokrenutom na zahtjev Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, sa sjedištem u Zagrebu, Ksaver 208, temeljem odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja, sa 11. sjednice održane 26. ožujka 2009., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Odobrava se državna potpora u iznosu do 500.000,00 Eura namijenjena smanjenju negativnog utjecaja prometa na okoliša, sadržana u Programu smanjenja negativnog utjecaja prometa na okoliš– Prva mjera: Smanjenje emisije štetnih plinova cestovnih vozila (kategorije N2, N3 i M3), jer su sukladne sa Zakonom o državnim potporama.

II. Određuju se sljedeći uvjeti neophodni za odobrenje državne potpore iz točke I. izreke ovog rješenja te rokovi za provedbu potpore kako slijedi:

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u obvezi je Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja dostaviti Izvješće o provedbi Programa smanjenja negativnog utjecaja prometa na okoliš– Prva mjera: Smanjenje emisije štetnih plinova cestovnih vozila (kategorije N2, N3 i M3).

Rok za izvršenje: 31. listopada za tekuću kalendarsku godinu za svaku godinu trajanja Programa smanjenja negativnog utjecaja prometa na okoliš– Prva mjera: Smanjenje emisije štetnih plinova cestovnih vozila (kategorije N2, N3 i M3).

III. Ovo rješenje bit će objavljeno u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje

1. Zahtjev za odobrenje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Agencija) zaprimila je 9. ožujka 2009., od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje: Fond), sa sjedištem u Zagrebu, Ksaver 208, Prijedlog Programa smanjenja negativnog utjecaja prometa na okoliš – Prva mjera: Smanjenje emisije štetnih plinova cestovnih vozila (kategorije N2, N3 i M3) dalje: Program)

Program je podnesen Agenciji sukladno članku 12. stavku 1. Zakona o državnim potporama („Narodne novine“, broj 140/05). Na prijedloge akata podnesene sukladno članku 12. stavku 1. Zakona o državnim potporama, Agencija izdaje rješenja propisana člankom 13. istoga Zakona.

Obrazac prijave dostavljen je sukladno članku 2. stavku 2. Pravilnika o obliku i sadržaju, te načinu prikupljanja podataka i vođenja evidencija državnih potpora („Narodne novine“, broj 11/05).

2. Propisi primijenjeni tijekom ocjene Programa

Osim Zakona o državnim potporama, Uredbe o državnim potporama („Narodne novine“, broj 50/06), Odluke o objavljivanju pravila o državnim potporama za zaštitu okoliša („Narodne novine“, broj 154/08), Agencija je prilikom ocjene Programa, primijenila sukladno članku 6. stavku 4. Zakona o državnim potporama i članku 70. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Republike Hrvatske i Europskih zajednica i njihovih država članica („Narodne novine“, broj 14/01, 14/02, 1/05 i 7/05; dalje: SSP), na odgovarajući način kriterije koji proizlaze iz Priopćenja Komisije o privremenom okviru mjera državne potpore s ciljem olakšanja pristupa financiranju u tekućoj financijskoj i ekonomskoj krizi („Službeni list Europske unije“, C 16/01, od 22. siječnja 2009.; dalje: Priopćenje Komisije).

3. Opis Programa

3.1. Davatelj državne potpore

Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

3.2. Naziv Programa

Program smanjenja negativnog utjecaja prometa na okoliš – Prva mjera: Smanjenje emisije štetnih plinova cestovnih vozila (kategorije N2, N3 i M3) (dalje: Program).

3.3. Cilj i svrha Programa

3.3.1. Osnovni cilj Programa, kojeg je izradilo Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture Republike Hrvatske, je smanjenje emisija štetnih plinova i razine buke cestovnih motornih vozila kategorija N2, (cestovna vozila koja služe za prijevoz tereta čija najveća dopuštena masa nije veća od 3,5 t), N3 (cestovna vozila koja služe za prijevoz tereta čija je najveća dopuštena masa veća od 12 t) i M3 (motorna vozila za prijevoz putnika koja osim sjedišta vozača imaju više od 8 sjedišta i čija je najveća dopuštena masa veća od 5 t), sukladno s ciljevima predviđenim člankom 6. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine 110/07).

Između ostalog, spomenuti ciljevi odnose se na zaštitu života ljudi i životinja, zaštitu biljnoga svijeta, biološke i krajobrazne raznolikosti, očuvanje ekološke stabilnosti, unapređenje stanja okoliša i osiguranje zdravog okoliša, sprječavanje i smanjenje onečišćenja okoliša i slično. Naime, sukladno obrazloženju Programa, prometni sektor kao jedan od čimbenika ekonomskog rasta i kvalitete življenja predstavlja jedan od najvećih zagađivača okoliša, prvenstveno zbog velike emisije štetnih plinova prijevoznih sredstava, te je osim onečišćenja zraka, vode i tla, uzročnik stakleničkih plinova, globalnog zatopljenja, buke, vibracija, promjene klime, osiromašenja biološke raznolikosti, promjene krajolika ali i prometnih nezgoda.

Programom su predviđene mjere smanjenja emisija štetnih plinova koje se odnose na kategorije cestovnih vozila N2, N3 i M3, a sukladno propisanim standardima (EURO 1, EURO 2, EURO 3, EURO 4 i EURO 5). Standardi emisija štetnih plinova određuju se za vozila u obliku grama emitirane tvari po prijeđenom kilometru, prosječno za tipični ciklus vožnje. Standardima se ograničava emisija ugljikovog monoksida (CO), ugljikovodika (HC), dušičnih oksida (NOx) i čestica (PM), (usporedbe radi, jedno vozilo standarda EURO 1 ima emisiju kao tri vozila standarda EURO 4, odnosno jedan kamion kao deset automobila).

3.3.2. U državama članicama Europske unije od 1. listopada 2009. stupa na snagu standard EURO 5, dok će se isti standard u Republici Hrvatskoj početi primjenjivati od 1. listopada 2010. Temeljem mjera iz Programa, namjerava se izvršiti zamjena oko 3.000 ekoloških neprihvatljivih vozila za cestovna vozila standarda EURO 5.

Poboljšanje ekoloških standarda vozila poduzetnika koji se bave cestovnim prijevozom, znatno je otežano nastankom globalne financijske i gospodarske krize, posebno, nemogućnosti dobivanja kredita na financijskom tržištu. Stoga se mjerama predviđenim u Programu nastoje otkloniti takvi problemi a dodjela državnih potpora pozitivno će utjecati na ovu gospodarsku djelatnost.

3.3. Pravni temelj

a) Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine 110/07).

b) Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost („Narodne novine, broj 107/03).

3.4. Korisnici državne potpore

Korisnici državne potpore su mali, srednji i veliki poduzetnici. Korisnik državne potpore, između ostalog, ne smije pripadati kategoriji poduzetnika u teškoćama, osim ako je taj status stekao nakon 1. kolovoza 2008., radi financijske i gospodarske krize. Korisnik državne potpore za čiju su zamjenu starog za novo vozilo standarda EURO 5 dodijeljena sredstava u obvezi je zbrinuti staro vozilo (reciklirati ga, zamijeniti vozilo po načelu „staro za novo“, prodati ga i sl.), a novo vozilo mora ostati u vlasništvu korisnika državne potpore najmanje 5 godina.

3.5. Instrument državne potpore, visina državne potpore, opravdani trošak, zbrajanje državnih potpora

Država potpora u obliku subvencije, u iznosu do 70.000,00 kuna po vozilu dodijeljivat će se malim i srednjim poduzetnicima, odnosno u iznosu do 50.000,00 kuna po vozilu velikim poduzetnicima.

Svaki licencirani poduzetnik-cestovni prijevoznik može godišnje podnijeti zahtjev za zamjenu najviše 5 vozila, a najviše 10 tijekom trajanja Programa.

Opravdani trošak predstavlja razlika u cijeni između starog vozila kategorija N2, N3 i M3 s ekološki neprihvatljivim standardom (EURO 0, EURO 1, EURO 2 i EURO 3) i cijene novog vozila istih kategorija standarda EURO 5.

Fond će dodijeliti državnu potporu pojedinom korisniku, koja zajedno s državnim potporama male vrijednosti i ostalim programima državnih potpora, ne može biti veća od 500.000,00 Eura, za iste opravdane troškove, u kunsnoj protuvrijednosti na dan dodjele državne potpore sukladno srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske (dalje: u kunsnoj protuvrijednosti), u razdoblju od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2010.

3.6. Izvor i iznos sredstava

Sredstava za provedbu Programa osigurana su u proračunu Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost. Ukupno je osigurano 100.000.000,00 kuna, odnosno 50.000.000,00 kuna za svaku godinu trajanja Programa.

3.7. Trajanje Programa

Trajanje Programa predviđeno je od 1. travnja 2009. do 31. prosinca 2010.

3.8. Nadzor provedbe državnih potpora dodijeljenih temeljem Programa

Nadzor nad namjenskim trošenjem državne potpore provoditi će Fond. Također, Fond će voditi evidenciju o dodijeljenim državnim potporama i čuvati podatke o dodijeljenoj državnoj potpori 10 godina.

Fond je naveo da je Program izrađen sukladno Priopćenju Komisije. Iz točke 4.2.2. Priopćenja Komisije proizlazi da trenutačna kriza ne utječe samo na poduzetnike koji ionako nemaju zavidan položaj na tržištu, već i na poduzetnike koji zbog finacijske i gospodarske krize ne mogu ostvariti pravo na kredit.

4. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

4.1. Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje: Vijeće) razmatralo je prijedlog Programa na svojoj 11. sjednici održanoj 26. ožujka 2009., pri čemu je uzelo u obzir sve činjenice iz prijedloga Programa.

Vijeće je utvrdilo da subvencija u svrhu nabavke cestovnih vozila kategorije N2, N3 i M3 za cestovna vozila višeg ekološkog standarda EURO 5, sadržana u Programu predstavlja državnu potporu iz članka 3. stavka 1. Zakona o državnim potporama. Sukladno navedenom članku Zakona, državne potpore su stvarni i potencijalni rashodi ili umanjeni prihodi države dodijeljeni od davatelja državne potpore koji narušavaju ili bi mogli narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore, bez obzira na oblik državne potpore, u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske iz SSP-a.

Svoju odluku Vijeće temelji na sljedećim činjenicama: subvenciju dodjeljuje Fond, koji je u vlasništvu Republike Hrvatske te se na taj način radi o rashodu države; odobrenje subvencije donosi ekonomsku prednost poduzetnicima koju isti ne bi ostvarili kroz svoje redovno i normalno poslovanje; riječ je o selektivnoj mjeri, jer će subvencija biti odobrena samo određenim poduzetnicima; odobrenjem subvencije postoji mogućnost narušavanja tržišnog natjecanja davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore osobito u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske iz SSP-a.

Člankom 4. stavkom 1. Zakona o državnim potporama propisana je opća zabrana davanja državnih potpora koje narušavaju ili bi mogle narušiti tržišno natjecanje davanjem prednosti na tržištu korisniku državne potpore bez obzira na oblik državne potpore u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske iz SSP-a, dok su člankom 4. stavkom 2. i 3. propisana izuzeća od opće zabrane.

4.2. Da bi se na subvencije iz Programa moglo primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke c) Zakona o državnim potporama, isti mora biti izrađen sukladno hrvatskim propisima o državnim potporama i pravilnoj primjeni pravne stečevine EU odnosno za konkretan slučaj Priopćenju Komisije. Slijedom navedenog, Vijeće je utvrdilo da se Program odnosi na ublažavanje značajnih poremećaja u hrvatskom gospodarstvu nastalih temeljem globalne gospodarske i finacijske krize.

a) Iznos državne potpore, za vrijeme trajanja Programa, po pojedinom korisniku, može iznositi najviše do 700.000,00 kuna (oko 95.000,00 Eura) za male i srednje poduzetnike odnosno 500.000,00 kuna (67.000,00 Eura) za velike poduzetnike, što je manje od dozvoljenog iznosa od 500.000,00 Eura u kunsjoj protuvrijednosti.

Prije dodjele državne potpore davatelj je u obvezi, u pisanom obliku, pribaviti izjavu od poduzetnika o korištenju državne potpore male vrijednosti u tekućoj godini i prethodne dvije fiskalne godine i korištenih državnih potpora temeljem ovih mjera u tekućoj godini (odnosi se na dodijeljene državne potpore koje će poduzetnik primiti u 2009. i 2010. temeljem programa državnih potpora do 500.000,00 Eura u kunsjoj protuvrijednosti). Davatelj će dodijeliti državnu potporu u iznosu koji zajedno s državnim potporama male vrijednosti i mjerama iz Programa, za iste opravdane troškove, u razdoblju od 1. siječnja 2008. do 31. prosinca 2010. ne smije biti viši od dopuštene granice od 500.000,00 Eura u kunsjoj protuvrijednosti.

b) državna potpora dodjeljuje se temeljem programa,

c) poduzetnici koji su se na dan 1. kolovoza 2008. smatrali poduzetnicima u teškoćama, isključeni su iz Programa,

d) subvencija će se dodjeljivati isključivo do 31. prosinca 2010.,

e) Fond je u obvezi je voditi evidenciju o dodijeljenim državnim potporama i čuvati podatke o istima 10 (deset) godina.

Nadalje, Vijeće je utvrdilo da se u Programu poduzetnicima-cestovnim prijevoznicima omogućuje lakši pristup financijskim sredstvima za vrijeme financijske krize, u ograničenom vremenu trajanja, za nabavku novih ekoloških prihvatljivijih vozila kategorije N2, N3 i M3 standarda EURO 5, a sve u cilju smanjenja emisija štetnih plinova i razine buke cestovnih motornih vozila. Stoga se na državnu potporu namijenjenu smanjenju negativnog utjecaja prometa na okoliš u obliku subvencije sadržanoj u Programu može primijeniti izuzeće iz članka 4. stavka 3. točke c) Zakona o državnim potporama.

Slijedom navedenog odlučeno je kao u točki I. izreke ovog rješenja.

S obzirom da se odobrenje državne potpore može donijeti uz navođenje posebnih uvjeta i rokova za provedbu državne potpore, kako to proizlazi iz članka 13. stavka 3. Zakona o državnim potporama, odnosno da se državna potpora do 500.000,00 Eura u kunsjoj protuvrijednosti dodjeljuje pod određenim uvjetima opisanim u Programu i točkom 3. obrazloženja ovog rješenja, Fond je na zahtjev Agencije dužan dostaviti Izvješće o provedbi Programa do 31. listopada tekuće godine za svaku godinu trajanja Programa.

U spomenutom Izvješću, osim iznosa, naziva poduzetnika i namjene državne potpore, naročito je potrebno dokazati da se niti jedan poduzetnik, kojemu je dodijeljena državna potpora temeljem Programa, ne smatra poduzetnikom u teškoćama (sukladno točki 3.4. obrazloženja ovoga rješenja).

Stoga je odlučeno kao u točki II. izreke ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 18. Zakona o državnim potporama rješenja Agencije iz članka 13. Zakona o državnim potporama objavljuju se u „Narodnim novinama“.

Uputa o pravnom lijeku

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku. Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od trideset (30) dana od dana dostave ovog rješenja.

Predsjednica Vijeća za
zaštitu tržišnog natjecanja

Olgica Spevec

Dostaviti:

1. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost; n/r gosp. Vinka Mladinea, direktora;
Ksaver 208, 10 000 Zagreb,
2. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture; n/r gosp. Dražena Bregleca, državnog tajnika;
Prisavlje 14, 10 000 Zagreb,
3. Pismohrana (ovdje).